

Kamuoyuna Duyuru

Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi ICOMOS'un her yıl kutlamakta olduğu 18 Nisan Anıtlar ve Sitler Günü'nün 2017 yılı teması "Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Turizm" olarak kabul edildi. ICOMOS Genel Merkezi tarafından bu temanın Birleşmiş Milletlerin 2030 yılı için kabul ettiği "17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi" bağlamında seçildiği açıklanıyor. 169 alt hedef olarak Taraf Devletler tarafından kabul edilen bu BM Belgesinin insan odaklı, dönüştürücü, evrensel ve bütünlük bir yaklaşımla hazırlandığı belirtiliyor.

ICOMOS Türkiye Milli Komitesi, 2017 yılı 18 Nisan Anıtlar ve Sitler Günü kutlamalarını Nisan ve Mayıs ayları içinde Adana, Bursa ve İzmir olmak üzere üç farklı ilde, ekteki program kapsamında gerçekleştirecektir. Bu illerde yaşayan ve görev yapan ICOMOS Türkiye Milli Komitesi üyelerinin hazırladığı etkinliklere bölgedeki kamu kurumları, akademik birimler, meslek odaları ve sivil toplum örgütleri destek veriyorlar. Tüm katkılar için teşekkür ediyor ve etkinliklerin başarıyla tamamlanmasını diliyoruz.

ICOMOS Türkiye Milli Komitesi, aynı zamanda 2017 yılı 18 Nisan Anıtlar ve Sitler Günü'nün mesajını; "Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Turizm" temasının ötesine taşımayı, BM 2030 Yılı Belgesinin kabul ettiği "Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi"nden ilham almayı ve Türkiye'deki kültürel ve doğal mirasın sürdürülebilirliği hakkında aşağıdaki başlıklara dikkat çekerek vermeyi uygun görmektedir.

Saygılarımızla kamuoyunun bilgisine sunarız.

ICOMOS Türkiye Milli Komitesi

Şehirlerin tüm yaşayanların ortak mekanı olduğu; kültürel ve doğal miras olarak ilan edilen, devlet tarafından koruma altına alınan varlıkların ve değerlerin tüm insanların müşterek varlığı ve değeri olduğu göz önüne alındığında bu müşterek varlıklar hakkında korumayı esas alan, şeffaf süreçlerde karar alınması gerekir. ICOMOS'un 2011 yılında yayımladığı Valletta Bildirgesinde de belirttiği üzere; "*Değişim tarihi kent ve kentsel alanların ekolojik bağlamlarının geliştirilmesinde kullanılmalıdır; hava, su ve toprak kalitesinin yükseltilmesi; yeşil alanlara ulaşılabilirliğin ve yayılmanın geliştirilmesi; doğal kaynaklara yersiz baskıyı önlemek için kullanılmalıdır*". Oysa; İstanbul'un kuzey ormanlarının içinden geçirilen 3. köprü, çevre yolları ve havaalanı, kentin en üst ölçekli onaylı plan kararını yok sayarak tamamlanmak üzere. Kıyıların kullanımının ve deniz canlılarının yaşam ortamlarının korunması her belgede yer almaktayken, İstanbul'un Tarihi Yarımadası'nın kıyı çizgisini değiştiren Yenikapı dolgusu, Boğaziçi alanının özgün sınırları hiçe sayılarak gerçekleştirilmekte olan Kabataş dolgusu hiçbir gerekçeyle savunulamaz.

Çok katmanlı yerleşimlerin daha da dikkatle yaklaşılması gereken özel yerler olduğu göz önüne alındığında, tüm dünyanın ortak varlıklarının yer aldığı bu şehirlerde yapılacak müdahalenin kapsayıcı, ayrıntılı çalışmalarla gerçekleştirilmesi daha da büyük önem kazanmaktadır. Bu konuda yine Valletta Bildirgesi referans verilebilir: "*Tarihi bir kent veya kentsel alanın korunması ve yönetimi, sürdürülebilir gelişme ilkeleri uyarınca, ihtiyat, sistematik yaklaşım ve disiplinle yürütülmelidir. Koruma ve yönetim, korunacak kentsel miras öğelerinin ve değerlerinin belirlenmesi için yapılacak çok disiplinli ön çalışmalara dayandırılmalıdır. ... Bir tarihi kenti veya kentsel alanı etkin bir biçimde korumak için sürekli izleme ve bakım zorunludur*". Bu ortak varlıkların özelleştirmeye konu edilmesi ise kamunun bu varlıkların korunmasına öncelikle kaynak ayırmasını gerektirmektedir. Koruma ilkeleri ve uluslararası belgeler bu yönde karar ve tavsiyelerde bulunmaktayken Haliç Tersanelerinin, Salı Pazarı Liman İşletmelerinin ve benzer birçok kültür varlığının özelleştirmeye konu olmalarının gerekçesi yoktur.

ICOMOS Türkiye Milli Komitesi, 2017 yılı 18 Nisan Anıtlar ve Sitler Günü Bildirgesini yine ICOMOS'un 2011 tarihinde kabul ettiği Valetta İlkelerinde yer alan Turizm başlıklı önerisiyle bitirmektedir: "*...Turizm tarihi kentlerin gelişmesinde ve canlandırılmasında olumlu bir rol oynayabilir. Turizmin tarihi kentlerde gelişmesi, anıtların ve açık alanların iyileştirilmesi; yerel toplu(lukların)mun kimliğine ve geleneksel etkinliklerine saygı ve destek ile bölgesel ve çevresel karakterin korunması üzerine kurulmalıdır. Turizm etkinliği yerel halkın günlük yaşamına saygı göstermeli, müdahale etmemelidir. Çok büyük turist akınları, anıtların ve tarihi alanların korunması için bir tehlikedir. Koruma ve yönetim planları turizmin beklenen etkisini dikkate almalı ve süreci kültür mirasının ve yerel halkın yararına düzenlemelidir...*".